

Charles Seslys.

Chaumont-kullarna.

Från franskan af Petter
Ernst.

Innehåll

I. —	Strid!	5.
II. —	Robinson.	15.
III. —	Jepsugnen. Jean Baptiste.	22.
IV. —	Jean-Baptiste.	33.
V. —	Mariols ideal.	40.
VI. —	Valentine.	
VII. —		
VIII. —		
IX. —	Herr grefven.	
X. —	Bélisaire.	
XI. —		
XII. —	Pepitas mission.	
XIII. —		
XIV. —	Den goda herr Jacobus.	
XV. —		
XVI. —		

XVII. —

XVIII. —

XIX. —

XX. —

XXI. —

XXII. —

XXIII. —

XXIV. — Under jorden

XXV. —

XXVI. — Hit och dit

XXVII. —

XXVIII. —

XXIX. —

XXX. —

XXXI. —

XXXII. —

Chaumont-kullarna.

I

Strid!

För nära sextio år sedan utbröt ett krig, som historien ej kommer att omtala, inom Paris' område mellan pojkarne från Villetta och Belleville.

De voro ordnade i regimenten, de hade fräsablar, bågar och slungor.

Striderne utkämpades vanligtvis på kullarna vid Chaumont.

De som idag besöka den förtäffliga promenadplats som nyls anlagts, kunna ej föreställa sig den fullständiga förvandling den undergått. Den bestod då

af ofruktbara kullar, sumpig, uppkastad och gödselblandad jord, allt fylldt af gungflyn och remnor i marken. Inga vägar; några stigar slingrade sig mellan snåren eller höjde sig upp för åsarna.

Hö förtäden, på det ställe där Montfaucons galge stod, var gidseln och fyrkanten. Blott skjul och hyffen. Såväl i själva landskapet som hos folket (hvilket var helt fatalist) något vildt och groft. Här och där någon besynnerlig industri, något tillhåll för mer eller mindre farliga kringstrykare. Nicot på dagen en fjoke; om natten vägrade man sig icke dit.

Väremot, för älskare af det ensamma och pittoreska, en viss originalitet och landthj glädighet. Man uppteckte där mycket prappersdrakar; några getter gjorde där sina luftsprång. Här kullspelare och klotkastare, där ett litet värdshus. Vorthjen, en hel mängd promenerande om söndagarna; — denna söndag ^{isynnerhet} ~~starkt~~, en vacker söndag i början af september, dagen för den stora katalogen.

Intet spektakel i Paris utan sin publik, ^{den} ~~men~~ i synnerhet, ^{när} ~~men~~ det är ett gratis spektakel. Föreställden ~~de~~ nu grupper af nyfikne omkring skådeplatsen, där på ena sidan arméen från La Villette, på den andra de unga Bellevillianerna manövrerade.

Dessa senare rörde sig otåligt ^{häftigt} ~~häftigt~~ fram och åter.

deras chef hade födroft sig.

Redan korsade kvarandra i luften häftiga utfall och skällord.

— Förräderi!!! Det är en desertör!!! han spelar falskt!
Låtom oss afsatte honom! ned med kaptenen!

Plötsligt, nedhoppande från en närbelägen kulle, föll spjälpt
kaptenen midt i hopen af sina upproriske soldater.

— Här är jag! Hvem tveflar ännu på kapten
Bernabiu ... med tillnamnet Kataplau!

Det var en verklig Parisergamin, mager, munter,
öfverskänd, skrytsam, med uppstående näsa, lefliga ögon,
långt kastanjebrunt hår, som fladdrade för vinden. I gängen
likasom i ansigtet intelligen och frihet, någonting öfverskräkt
och frimodigt, som var nöjsamt att se: Sålgt hufvud, och godt hji-
ta.

På hans vita blus såg man mängen riäpa, mycket fläckar;
uti bröstet något slags trasvärld, parrande för en arlekün: det
var hans kommandörsvärja. På hans hufvud fronsade ett pappert-
shaka, galonnerat med guldpapper och försedd med en stor
röd plyn.

Han var alldeles andfuten, alldeles i oordning.

Han hälsade honom med högfjadt skri.

— Tack! sade han, tack, mina barn! Fjehl är ej

mitt, det är mammas! Stackars moder!... Har hon ej hållit mig instängd! Fyra väningar, jag får de! Men jag, som ej är något dumhufvud, jag tog till hjälp par dinerna, täckena, persiennerna, rämnorna, föensterblyna, och tumlade ned som en hund. Men det gick lyckligt!

Genast utropade hela kändet:

— Bravo! Leffe Barnabin! leffe Kaptulan!
leffe Kaptenen!

Men han sade, lugnande entusiasmen med en kort röst ålbröd:

— Tillräckligt med prat nu! Ögonblicket för handlin är kommit. Låt mig kasta min örnblick öfver stridsfältet.

Han hade rest sig på sina sporrar som en ung Topp; och i det han gjorde sig en kikare af sina båda händer, granskade ^{han} panoramut af de i solskin simmande kullarna.

Örtliga och gapande hade soldaterna grupperat sig fram för honom, i förväntan på hans ordres.

Ett stycke längre bort betraktade några följar också iakttagande tytnad.

Slötsligt lät midt i denna tytnad en säckpipa höra sitt ljud, ^{älfölj} ~~älfölj~~ af klingandet och rullandet af en tambour ^(de basque).

det var ~~tvänne~~ kringvandrande musiker, tvänne unga pipperari, en gosse och en flicka.

Deras ~~gamla~~ italienska dräkt, mycket gammal, mycket använd, vittnade om många resor och många stormar.

Båda två voro smidiga och vackra, men af en alldeles olika skönhet.

Den på sin höjds tolf-å Frettonäriga flickan hade en mycket braun hy, en tydlig ansigtstyp, stora svarta ögon; en verklig Zigenerska.

Hennes följeslagare syntes vara en fyra-å fem-år äldre. Han var ~~slank~~ och smal. Hans regelbundna drag, hans blekhet gafve honom ett visst intressant af medfödd distinktion. Hans hår var blondt, hans ögon blå. Det måste vara en gitans af tillfällighet, ej till födseln. Hans anlete uttryckte förvåning, näivete. Det var synbarligen en drömmare, kanhända en enfaldig. Helt säkert var det hans unga kamrat som ledde och beskyddade honom.

Hon var utmärkt att skada under sin pittoreska kostym af en ung Calabrisk. Tambour de basquen larmade och flög af och an omkring hennes bruna hufvud, där allt blittrade och smälte på en gång, ögonen, tänderna och läpparna, under det hon dansade och ~~gjorde~~ ^{stälde sig i stillhet} ställning.

uppenbarande salunda den behagliga rundningen i hennes smida lemmar, i hennes starka och kraftiga välf. Hon fann ett särdeles behag i dessa rörelser, hon dröades af det lilla buller. Den andra däremot bläste lidgilligt på sin pipa med blicken förlorad i rymden.

Emellertid höjde kapten Karnabin på allarm och stampade med foten.

— Nog! kommande de han detta stöj stöt sin inspiration. Tytt!

Och alla andra pojkar till att strika i korus.

— Ned med musiken!

De båda musikerna lyssnade genast, gossen utan saknad, flickan med ledsud.

Hon tänkte på den förlorade recetten; ingen musik, inga pengar; inga pengar, intet bröd!

Emellertid måste man nu pröfva på lyckan. Omvändande sin tambour de basque började hon gå omkring för att sena la almosor.

Hon erhöi några snåsar, men också några sons, och det var nog att göra henne glad.

Hon bemödade sig att träffa sin följeslagare och sade till honom på detta harmoniska italienska språk, så smekande och

lyft:

— Noël, du bist sehr hungrig. Kom med Pepita!
Kommer du?

På den första frågan hade Noël svarat med en jakan-
de nickning. Likaledes, men nekande, svarade han på den
andra.

Pepita smälte, och med en smickrande röst, li-
ksom talande till ett barn sade hon:

— ^{Jag gissar} ~~När~~, detta skadespel visar dig, Nivél, stann
na här, sätt dig där! Jag springer på uppköp och åter
kommer. Du väntar mig ju? Farväl så länge!

Och lätt som en garvell, försvann hon.

Meden detta tilldrog sig, hade kapten Barmatin fat-
tat sin plan; han började sålunda sitt tal:

— Unga Bellevillianer, den sol, som lyser
öfver edra hufvuden, det är Austerlitz's sol! Från hög-
den af Chaumont-kullarna betraktar hela Paris eder!
Blåsen: Frumpeten! Slår på Frummorna!

Men plötsligt afbrytande sig sade han i naturlig
ton:

— Militärmusiken fattas oss! Ah, hvilken idé!
Om vi skulle taga säckpipblåsar! Vi skulle se ut som

en skottisk clan. Han har läst Walter Scott!

Därpå sprang han till pifferaren och visande honom ett femtio-centimes stycke frågade han:

— Vill du följa oss till äran, säj!

Noël betraktade honom småleende, men orörlig.

— Är du stum? sade Kataplan, som redan blef otalig.

Italienaren svarade med en åtbörd:

— Nej!

— Svara mig då, för Knäveln?

Han öppnade munnen och lät höra några oartikulerade ljud.

Han var stum.

— Stackars gosse! återtog Barnubin, men emedan detta ej hindrar dig från att blåsa, så tag mot mitt blåsarämynt och kom med oss. Skulle du vara rädd?

Noël reste sig frivilligt, chura hans utslående, hans ställning, och hans varelse hade protesterat.

— Du mottager således?

— Ja.

— Hurra! ... Bravo! streko alla soldaterna.

— Framåt! kommanderade kaptenen.

Och clanen framträdde, föregången af Noël, som bläste på sin pipa.

Redan närmade sig fienden, upphärfvande vida strök. Snart hvems stenar och pilur genom luften. Striden begynte.

Plötsligt gös ett skri af ångest och fasa. Det var Pepite.

Hon skyndade till; hon kastade sig om Noël hals och bildade sålunda genom sin kropp ett skydd för honom. Därpå utropade hon på dålig fransk, blandad med italienska:

— Nej! nej! jag vill ej! Ack! de slaka! Jag ber dig, Noël, kom! Du vet hvad jag lovat, och...

Hon fulländade icke; en sten slog henne i hufvudet.

— Ack! du ser ju, Noël... de skola döda dig!

Det stackars barnet öfverfölls af en smärtfull sparm. Bleden hade flytt från hennes pannan. Hon vände sig skälfrande om. Hon skulle fallit utan Noëls hjälp, hvilken, förstelnad, förtviflad, blekare än den sårade, föll ned på knä, hållande henne i sina armar.

— Stackars liten! mumlade Barnabie, ångestfull och röd. Men hvem skall hjälpa henne, hvem

skall gifra henne skydd?

En man steg fram och svarade:

— Jag!

Det var en storvätt gubbe med främmande utseende, med mildt och godt anlete.

Han klappade Noël på axeln och sade till honom på italienska:

— Kom, vi skola sköta om henne. Var lugn.

— Ah! utropade Barnabini, det är bra gjort af er, fader Robinson. Tack! Jag skall komma och se till er efter striden.

Noël hade stigit upp och ^{begjaf sig äfven} ~~han~~ ^{Jepi}, kändande Pepi som ett insomnadt barn.

Han följde gubben, som man kallat Robinson.

II

Robinson.

Bakadt kullarnas omskapning, talas där ännu mycket om fader Robinson: det är en legendisk personlighet.

Föreställen er en gammal, torr och rättseffens, med hög buret karakteriseradt hufvud. Ansigtet såg ut att vara af brons; ett förskräckligt ärr delade det i tvänne hälften. Ögat blittrade lifligt och skälmskt under lustiga ögonbryn. Hans hufvudbonad bestod af en hög släp-mössa, lik det gamla gardets. Synbarhigen var det en gammal soldat, en „ex-grognard.“ Charlet skulle tagit honom till modell.

Hans långa selfrethvile stäng, lätt skuggadt, gjorde honom eftersökt af artister som hade en måla patriarker eller profeter. Å andra sidan var han lumpsamlare; det var en oberoende man, en filosof.

Under de femton år han varit bosatt på Chaumons kullarna hade man intet fatt vela om hans förflyttne lif. Han

hade sagt: "Jag heter Jacques." snart hade man dock, till följd af hans enstaka lif, begyunt kalla honom Robin-
binson; därpå, när åldern framstod, fader Robinson.
Hans hund kallades Fredag.

Båda voro lika ^{skyfsade} vilda. Djuret, en gammal, svart grof-
huggare, lät ingen närma sig. Mannen talde ej, att man
underhöll sig med honom. Däremot brydde han sig ej om andra.
När han någon gång kom att prata, hvilket hände mycket
sällan, märkte man genast, att han hade uppfostran,
kännedom i olika ämnen, godt skick. Han talade flera
språk; han hade mycket rest, i Sannin, i de aflägs-
naste länder, i Egypten, i Ryssland, för tusen! Man
antog honom vara en smula trollkarl.

Thuru misantrop och fattig tyckte han om att
göra Ginstor. Hans redlighet hade blifvit ett ordspråk. Om-
nejdens kringstrykare och vagabonder valde honom i nöd-
fall till skiljeman och utropade honom såsom ett orakel.
Han var deras älskte, deras vän, men blott deras som nöjde
sig med att vara fredliga äggenare. Hvad ankommer på illgär-
ningsmän, så förstod han att utskilja dem; hans blotta blick höll
dem på afstånd.

Sådan var denna hemlighetifulla person. Han bodde bort

om de amerikanska stenbrottarna, midt i en skogig mark, stå
ett slags hydda lika väl som illa öfvertäckt af ett kalmtak.

Omkring klockan elva på aftonen för kataljen öppna-
des sakta dörren till denna stuga.

Fader Robinson trädde ut och blickade omkring sig.

Det var en vacker natt, upplyst af stjernor. Månen
öfvergöt hela omgifningen med ett blåaktigt sken, och för-
storade föremålen genom skuggornas medverkan. Kullarna så-
go ut som bärg. Här och där på en rund upphöjning såg
det röda skenet ut som en brännuga på gips.

Guggen tog några steg, gick in i ett lida, där hans
korg, hans besman och hans lykta befunnos sig. Han ordnade
allt till sin nattliga utflykt. Sedan vände han om mot dör-
ren som ännu stod på glant och kastade en sista blick i
det inre, innan han helt och hållet stängde den.

Där, på ett lager af torka löf och gräs, sof Pepita,
under Noël's vaksamma tillsyn.

Han låg på knä framför sin sårade kamrat. Allt emel-
lunda fuktade han med litet kallt vatten det blodiga förband
som betäckte hennes panna. Till och med isömnen Smålag kom
emot honom, liksom hade hon velat uppmuntra honom.
Hon höll en af hans händer, på det han ej skulle

na henne. Han brydde sig ej om att röra sig ur stället, han skulle ju hafva väckt henne!

— Stackars barn! mumlade den gamla Jacques, samma slag har drabbat dem båda. Trenne barn! så långt borta från sitt hemland, utan föräldrar, utan pengar! Ack! jag ångrar ett jag är fattig!

Plötsligt berörde en hand hans armbåge och en röst sade åt honom:

— Jag är rik, jag. Hvad behöfs det, Jacques?

Denne hade redan vänt sig om. En man af ungefärlig ålder som hans egen stod framför honom, klädd i sorgdräkt. I hans ansigte, ett blekt och mildt ansigte, lades en stor sorg.

— Godafton, André! sade Jacques, fryskande hans hand.

Mellan dessa båda män, nu åtskilda genom en social afgrund, härskade en gammal och upprättlig vänskap.

— Ännu en god gärning, sade den rike. Jag vill vara i ditt ställe. Hallå... tag.

Han rökte sin pipa. Den gamla äggenaren hindrade honom.

— Du vet väl, min vän, att det enda silfver jag emottager, är det jag förtjenat.

— Ja! men det är ej för dig, utan för dessa barn!

— Skä vana, men ej mera än ett femfrancsilfverke för hvardera. Deras fattigdom utgör deras frihet. Det är Örenne Flyttfåglar. Låtom oss ej försvåra deras flykt.

— Jag tager dig på ordan. Se här för Louis, det skall bli en mindre tungt.

Jacques emottog.

— Tack för dem! Jag hyerkänner ditt goda hjärta, André. Vill du se dem?

— Nej. Jag betraktade dem nyss bakom stegen, genom fönstret i muren. I synnerhet gossen... han med det ljusa håret och de blå ögonen... Ack! Jacques! Jacques! min son hade dessa ögon, min son vore vid samma ålder.

André's ansigte förmörkades ång. Hela hans varelse skälpte af smärta. Hans förtviflade ögon höjde sig mot himlen. Han vacklade...

— André! utropade hans kamrat, som uppehållit honom, tryckande honom i sina armar. André! skinn. Släckars André! Men skall du då aldrig frosta dig?

— aldrig!

Det blef en stund tyst. André satte sig och lät sig öfvervildrigs af en dyster drala. Snart nedrann en tyst tår utåt hans bleka ansigte.

— Låt se, återtog Jacques, var förnufvig! Det är ju femton år ... Glöm!

— Har du då glömt, du? frågade André strängt.

— Nej! utropade Jacques, som slott lyfte sitt hufvud. Ah! att ej! Jag minnes ... jag vakar.

— Emedan du ännu kan beskydda henne ... hon lever ... men den som jag sörgjer, han är död! Han är i himmelen hos sin moder! Jag har förlorat dem för alltid ... för alltid!

Och den fröstlösa grubben försvann i natten, försvände en snyftning.

Ett ögonblick, såg Jacques, huru han aflägsnade sig, sett röd af ett djupt medlidande.

Sedan lät han höra en skarp hvissling.

Ett aflägsset skall svarade. Gräset och buskarna rödde sig häftigt, genomträngda af ett snällt lopp. Fredrik visade sig, gladt hoppande omkring sin herre.

— Nej, sade denne, denna natt kommer du ej med

mig. Jag ställer dig på vakt framför denna dörr, med befallning att ej låta någon närma sig. Du förstår mig, Fredrik, ingen!

Ekurn först sviken i sin förköppning, gick Fredrik och nedhuka sig på Fröckeln för att visa sin husbonde, att han förstod honom.

Fader Robinson gick ned mot Paris.

Två timmar senare stannade han framför ett rikt hotell, upplyst af tusen lys.

Där var kal.

Den gamla löpsamlaren satte sig midtemot ^{i skuggan} en afvisare, och där förtjustes han af orkesterens harmonier, där smålog han åt de smidiga skuggorna som passerade och ater passerade bakom gardinerna.

— Kära barn! mumlade han, hon är lycklig!
Hon dansar.

III.

Gipsugnen.

ett ofantligt tak, nedsvärtlödt af den rök, som dag och natt uttränger därigenom; under detta tomma skjul ~~en~~ samlingarredan kallnade gips-saker, hvilka kaleinerades öfver de koleldar, som underhållas under dens; midtframför en gvarn som krossar dem, säckar som metta ga dem och kärror som bortföra dem; en mängd dam och risknippor, se där hvad gipsugen vill säga.

Följande morgon slumrade ännu några stäckars satar framför eldarna, då Barnabien visade sig, gnagande på ett äppelhart.

— Det här är den sköna i skogen palats, sade han, minus prinsessan! ... Hvilket logis! hvilket sopum! Ingen ägare, ej heller några

portrakt, endast frihet! Hvad angår sällskapet, så är det föga utvaldt, men ganska hederligt. Jag känner den här, det är en kaninrkinsshandlande... Den där, en handlakare i fria luften... De andra, cigarrstampsuppsamlare. Bestämöt är ej min man här. Låtom oss gå i den andra alkoven.

Där varseblef han vid första ögonkastet fader Robinson, lugn och med hufvudet hvilande på Fredags, som blott sof med ena ögat.

— Där är han! sade Rataplan; men storom honom ej. Om gubben soprit på vårdshuset, "Vackra Stjärnan", så ^{har} ^{varit} är det för att öfverlata sitt skuld åt någon fattigare än han. Det har jag förstått i förtiggen. De. Utan skydd af kristlig kärlek! Vördnad och tystnad!

Han väntade, fördjupad i granskningen af trenne andra där befintliga sofvare.

Först och främst urskilde man klott benen. Hela den öfriga delen af kroppen, hufvudet inbegripet, var öfverinsvept i en Mantel med Fredubbel krage.

— Hvilket öfverflöd! Tackte Barnabin. En carnick... och stöfos, ännu utan lust att grina. Det är ej någon hvardagsgäst!

Den okända nös.

— Troligtvis, fullföljde Barnabin, är han ännu känslig för luftdrag. Men hvad kan faktar och bräkor! ... Ah! ah! akta dig dock, man med carriek, att du ej nullar ner på golvet... Håll! kappan öppnes en smula. Kuku, han är där!... Hvilken ful figur! Jag har sett den saken!

Värkligen var det till halften synliga ansigtet långt ifrån sympatiskt: en blek hy, ~~från~~ ståtande drag, ett förvållat grin. Emellertid sofde mannen med carrieken; hvad behöfde han vara vaken!

Vår pojke aflägsnade sig, fortsättande sin monolog.

— Han har meran! Ah! Det är ej som pappa Robinson eller den där andra som snarker där borta. Det milde Gud! Det är Polydore, barytonen från Belleville Teatern!

Sångarlärtingen var ung, mycket stor, mycket lång, mycket mager; hans ben ville ej bära en enda. Hans fruktansvärda näsa lät höra ett ännu fruktansvärdare snarkning. Stämman måste i proportion vara en kontrabas.

Rataplan gick omkring honom, betraktade honom med en kuslad, nästan vördnadsfull nyfikenhet.

Pariserexamen, mycket vördnadsfull mot sin lärare, respekterar komedianten.

— För tusan! sade han, detta något som är hans tacks, det är hans murfärgade mantel i "Montano & Stephanie". Generar sig icke, den Polydore! han tager sin kostym uti bröderne sevestre: magasiner. Men hvad är detta för papper, som är fastsatt med en nål ... Det är någonting skrifvet därup-
på. Låtom oss utlyda plakatet.

Barnakin löjde sig ner för att bättre kunna se, och med händerna på sin knä läste han denna kungörelse:

— Bön till hvem som helst att väcka mig före kl. 9. Jag har repelition kl. 10, och spelar denna afta landtfogden i "Jean de Paris".

Rataplan utbrast i skratt.

— Före kl. 9! Alltför mycken litan till hvem som helst! Hallo! hä! herr landtfogde!...

Det är prinsessan af Navarra
Som jag nu just hos er anmäler...

Polydore reste sig hastigt.

— Hvem är det som tager min roll?

— Detta kunde lätt hända er, monsigneur, i anse...

26.

de till ert dröjsmål.

— Ha! hvad! hvad är klockan?

— Tolf.

— Tolf! Förtusan! jag kommer att bli bötfälld. Det är hårdt, när man ej förtjenor mer än Fretlo's francs i månaden. Men stopp! framtiden är för mig... Jag har någonting gott gjäp.

— Chagen?

— Strupen! diamanten! ~~Eff~~, ~~eff~~... jag har mitt ~~eff~~, det är hufvudsaken. Tack, Barnabien, jag skall hålla mig skadeslös.

— Mr Polydore, åtminstone låter vi mig väl i af-
ton slippa bak kulisserna?

Barytonen var redan långt borta, med full hals spingande denna kuplett ur "Robin des Bois"s

Kärlek vin och Frefligt spel
Se där min glada lefnad hel
Och min filosofi, i, i...

likasom färdigt applådera, exploderade en mina i stengruvan.

Manne med carricken hoppade upp från sina båda fötter, svartblå och skälfrande af Köld.

Barnabien sade med en graciös hälsning:

— Ragu er, det är ej gendarmerna.

Därpå utropade han, varseblifvande en ny karakteristisk detalj i den okändes fulhet:

— Ah! han är enögd.

Den enögde gaf till ett ~~stark~~^{utrop} af vrede och gjorde en hotfull gest. Därpå aflägsnade han sig med gången och grymtandet hos ett vildsvin, som öfvergeffer sin puss.

— Hvem är denne man? frågade fader Robinson, som slutligen vaknade.

— Känner iche, jag smickras mig därmed! återtog pojken med en militärisk salut. Goddag, min gamle, huru står det till?

— Ah! det är du, Rataplan?

— Jag själf som segravare! De från Villette äro nedhugna, tillplattade. Vi, Bellevillianerna, ^{hoppas} för att få en vår triumf, bjödt på en ^{stor} bankett för fem sors person. Denna fest har framskridit bra långt under natten. Se där! hvar för jag vaknat så sent och ej kommit hit förrän nu för att behålla nyheter.

— Nyheter, om hvem?

— Om den sårade. Ah, ni vet nog, den lilla med lamkor de basque'n.

Robinson kom ihåg, ville ni påstås.

— Ack! de släckars barnen, kanske äro de i behof af mig.

Men Barnakin återhöll honom.

— Låt ej stora er, pappa Robinson; jag kommer just från en gästvänliga hydda.

— Oförsigtige, du har väckt dem!

— Åh nej! Den lilla hade sina svarta ögon alldeles öppna. Hennes broder sover. Men en gest bad hon mig aflägsna mig, ^{utan buller} och detta gjorde hon så sött, att jag ej lät henne göra det två gånger. Dessutom är det jag som är skuld till hennes blussar, och detta tynar mig som ett samvetsagg.

— Är det också af samvetsagg, som du skolkar dig denna morgon?

— Håll! Det är sant, jag har ännu glömt klassen.

— Du glömmar den ofta.

— Alltför ofta! Men man arbetar ej mera; ärover-morgon blir prisutdelningen.

— Och den förtäffliga kvinnan, din moder, vaknar på en glädje. Åh! galffjäl, om hon visste det!

— Säg henne intet, pappa Robinson; hon skulle få ^{mycket} sorg därför. Jag älskar henne, och är stolt därför.

— Då, bättna dig, arbete!

— Efter lopret, på mitt hedersord!

+++ Under detta samtal hade bälgdragarne lagt risknippor i regnarna. Allt sprakade och lågade; då hördes plöteligt från Högre afdelningarna några skrin. En människokropp rätade upp sig, hoppade tvärs igenom oloven och rullade ända ned på golpvet, ropande:

— Ah! minut! tillräckligt värme. Man brunstas man bräns däruppe. Jag är nervöst som en skinka. Woz!

Gipsbrännarene skrattade åt utbrotten.

— Hallå! sade Samuekin, det är Mariol.

— Ja, ja! det är jag... Stanislas Mariol. Håpen dock förtroende i gipsregnarnas gästfrihet! Jag anländer denna morgon, efter att ha på festat för Bacchus; ett visst lys, förbädare af morgonrodnaden, aflägsnade Morpheus från min ögonlock. Jag klifver dit upp, jag somnar in, och ... några risknippor till, och jag hade varit stelt!

Emellertid sade ^{Robinson} ~~Samuekin~~, tagande en sträng, min på sig.

— Huru, du, Mariol, en gift man! en familjefader!

— Hvad vill vi, pappa moral? Han är ej fullkomlig. Dessutom är det en protest mot Tyranniet.

— Hvad menar du?

— På det stora bruket, där jag är, det vackraste mön-

ster, betalar man ej mer om lördag, utom om måndag
 afton. I förslut, på det att arbetaren skulle förblifva neke-
 ter om söndag och ej ^{gjorde} ~~betala~~ om måndag. Ej mer nu måndag! se
 där hvad som skulle vara skandalöst. Tvungen att vara där,
 att arbeta för att erhålla sina penningar! Jag jag skall gå, jag
 går dit; men allt hvad jag har i min ficka, gå genast och se om
 de komma! Jag återtager mitt öfvervande, min värdighet.

— Mariol!

— Ah! ni har ej rättighet att banna, pappas Robinson,
 ni, hvars valspråk är: frihet, libertas!

— Jag, jag är ensam. Du har hustru och barn. Du oc-
 kupering utgör deras bröd, deras skydd, deras helse, kanstke
 deras lif.

— Håll! ni resonnerar ju som vår uppsyningsman, förfäl-
 taren af det nya oeglementet, den utslungen Jean-Baptiste.
 Vid detta namn, vid denna skymf spratt Bataplan plöts-
 ligt till.

— Ah! säg där ingenting mol Jean-Baptiste i min när-
 vara; det är min broor.

— Unga gloop!

— Skögligt, men respekt för min äldre broor! om ej, så,
 Rhuru du blott är till hälften kalkbräns, Mariol, så låter jag

dig gå in i qvarnen, så förvandlar jag dig till en gipsstreck.

Robinson Trädde emellan, leqnade gaminen, och svarade åt arbetaren:

— Jean-Baptiste förtjenar aktning.

— He! hvem nekas honom den? svarade Mariol hastigt. Det är ej jag, Fräntom, jag vet hvad han är värd; jag har fått lära det på min bekostnad.

— Hvad vidare? frågade Barnabien.

— Du vill veta allt, min gosse. Hör. Då han in-
trädde i fabriken, hade man gifvit mig i uppdrag att enligt or-
dren söka utforska honom. Jämförelse med mig, som är godig som
en turk, ser han ut som en föcken. Och ändock köpfad han ett kvin-
gel med mig. Ah! Då en man har förödmjukat er som han, så, ser
du, dyrkar och älskar man honom.

— Nåväl! sade Rataplan; jag antager dina ursäkter.

Mariol hörde ej; han fortsatte med entusiasm.

— Och han, Jean-Baptiste, intet groth. I förgä-
fattades jag af en utsvärling; med fara för sitt lif kastar han sig
i rörelsen, och slanger allt; han räddar mig, med risk att
krossas själf. Afven helgar jag honom som... Fredig fader
Robinson. Ah! Ah! Om någon nånsin tänkte söka gräl
med honom, Jean-Baptiste, säger det jag som blepe rik.

tiigt förargus. Förstår du, pojke?

— då, sade Jacques, då måste man höra honom ännu
längre till.

— Han skall få se, slutade Mariol.

Och eftersom ^{bukens} klockan hördes i fjärran, aflägsnade han
sig skyndsamt för att komma fram i tid.

.

Några ögonblick senare närmade sig fader Robinson
utan buller sin hydda och båg in genom fönstret i muren.

Rataplan hade sagt saunt.

Noël hade, öfverväldigad af trötthet, slutat med att
falla i sömn.

Pepita betraktade honom leende, stödde på sin arm-
båge och med kinden mot sin hand.

IV.

Jean-Baptiste.

La Villette bestod vid denna tid blott af några fabriker, i synnerhet en som innehade ett eget namn: man kallade den „det Stora Bruket“.

Det stora bruket hade redan sin röga skorsten, sina maskiner. Det upptog ett anseeligt stycke mark. Dess värkstäder, dess magasin, dess skjul, dess gårdar, allt var rymligt och väl ordnat; allt vittnade om framsteg, verksamhet, välgång.

Det var måndagsafton, vid den timme arbetet slutade.

~~De~~ Vi hafva hört genom Mariol, hade betalningen fördröjts ända hittills.

Arbetarene väntade villigt och utan knot i det de passade fram och åter förbi kassan.

I den enskilda kyrkan i första våningen af boningshuset betraktade fabrikören och hans uppsyningsman, i det de granskade projektet till ett nytt verktyg.

Den sistnämnde var Barnabás bröder; den förre var Jacques' gamla vän, André... André Dalvimare.

— Jean-Baptiste, sade han, jag ser med nöje att era föruttagelser besanna sig. Våra arbetare gilla utan alltför mycket motstånd det nya reglementet, som afhåller dem från värdehusen för att återföra dem till deras familjer.

Uppsyningsmannen svarade:

— Det skall alltså blifva så, min herre, då arbetaren skall inse, att man värkar i hans eget intresse. Det är af hänförelse, af waghut, som han öfverlämnar sig åt Örskensky. De flesta begärde intet bättre än att lefwa hederligt, förståndigt såsom goda män och värdiga fäder; men uppfostran förtas dem, och följaktligen den moraliska kraften, viljan. Den måste wila för dem. Wila är kunna.

Jean-Baptiste är tygofem år. Hans oregelbundna drag behåga dock genom sitt uttryck af intelligens och redlighet. Omkring en hög och öppen pannan faller hans tjocka, bruna hår i naturliga lockar. Hans utseende är lifligt och friskt; man ser därin på en gång energi och godhet; hans småleende förflyter er.

Vi känna redan André Dalvimare. Den obotliga sorg som lüstes på hans anlete förändrade till ingen del hans höga förstånd,

hans lugna och välvilliga värdighet. Han uppväcker respekt mera genom sin karaktär, än genom sitt hvirte hår. Det är en redlig köfman, en ädelmodig herre, det är den fullständiga typen af den stora industriidkaren liksom af den ~~stora~~^{finna} herren.

Efter en tystnad, under hvilken han med en faderlig tillfäst ställelse betraktat sin unga uppfostringsman, frågade han af honom:

— Ni är elev af l'Ecole des Arts et Métiers i Chalmers, är jag?

— Ja, min herre.

— Jag visste ej, att man där tui denna grad lärde de arbetande klasserna uppfostring, tjenstvillighet och betänksamhet om sin värdighet.

— Det är allt naturskipt, min herre. Vi äro industrins underofficerare; vi intressera oss för allt som angår äran och välståndet hos våra soldater.

— Bra, det är bra, Jean-Baptiste! Jag tycker om att se hos er sådant känslor, detta mod, denna tro. Men att undertrycka dryckenstapens plågoris... omöjligt!

— Ingenting är omöjligt med ståndighet, energi, passion, Frihetisme... och man vet, ~~man~~^{Dalrimare} herre, att ingen af dessa dygder fattas eder.

— Hvem har sagt er det? Hvaraf vet ni det?

— Genom allt det jag hört berättas, genom allt det jag själf sett.

— Och hvad har ni då sett, om jag får fråga?

Jean-Baptiste utströckte handen mot fabriken och visande i tur på ragnarna, värkstäderna, svarade han:

— Jag har sett dessa eldar icke utslockna, dessa maskiner fortfara att arbeta, medan allt var tyst och utslocknade omkring oss, medan vi själf, under handelskrisen, rikskrade tappert ur förmögenhet, på det ej brodet skulle fallas arbetaren.

— Nå vara! med gaf fälskningen; men det är ej tapperhet, än mindre patriotism.

— Jag hänsyftade, svarade uppsyningsmannen, på händelserna år 1814.

— 1814? mumlade gubben. Hvad har jag då gjort då, som vore värtigt dessa stora ord.

— Men, återtog Jean-Baptiste, det är ju en legend, legenden om det Stora Bruket.

Dalvimare lät sitt hufvud sjunka i sina båda händer. Slutligen upplyfte han det, men långsamt, liksom den dröm.

För att komma honom till hjälp följde Jean-Baptiste, fört sakt, sedan småningom höjande sin röst:

— Det var morgonen för Paris betag. På Chaumont-Kullarna, som nu äro här framför oss, några elever från polytekniska skolan, våra veteraner, nationalgardet: en handfull tapptra. Skonmunen utvisade blott ett bruk tecken till lif; det som aldrig stannar, det Stora Bruket. Man tycktes ^{der} ej bry sig om invasionen. Fabrikseigaren var en adelsman som för att kunna hänge ^{ej} sig handelen, hade ~~afslagt~~ ^{böfslagt} partikeln och apostrophen hvilka vittnade om hans adelskap. Det var ej mig greffe d'Alvimare, det var Dalvimare & L.:n. Kanske hade han, liksom så många andra, blifvit tillfredsställd af våra nederlag de återförde till honom hans konung. Plötsligt dånar kanonen. Ett bråk som likt Oceanens förstöras och närmast sig. Det är en armé, det är Europa helt och hållet, som rusar mot Paris. Dess sista försvarare vika ej. De kunna ej segra, men de kunna dö. Adelsmannen betraktar dem, beundrar dem, i det han darrar, i det han otåligt önskar träffa dem. Emellertid betraktar han ännu. Den fana de repåra är ej hans. De ropa: „Leve kejsaren!“ Men hvilka skrik svara dem? Det är utlänningen ... främlingen! Han frökar ej längre. Han rusar till sin väpna, sammankallar sina arbetare, kastar sig i spetsen för dem och försvarar den trefärgade fanan. Man ges ej akt på dess färg, det är landets fana, Leve kejsaren, det är Leve Frankrike!

Iden man ynglingen talade, upplyste gubben sitt hufvud. Hans pannan strålade. Han utsträckte armarna mot Choumont-kullarna:

— Ja, det är där, där! Några unga försonare nästan utan vapen mot en sådan mängd fiender! Och då de voro fallna stängdes vägen ännu af deras lik! Hjältemodiga barn, ack, hvarför har jag öfverlevat eder? Det var jag, som borde dö.

— Min herre ... ville Jean-Baptiste protestera.

— Är ni då okunnig om, fortsatte gubben med ^{slår} ~~sin~~ gade exaltation, är ni då okunnig om, att det var då, medan jag var i fångelse, som grefinnan d'Aluimare mördades under en eldsvåda, och som mitt barn försvann! Och mitt visan har ej hämnats mig! Ack! Människorna äro elaka. Jag hatar dem.

Jean-Baptiste svarade:

— Man måste älska och hjälpa dem liksom sitt fädernesland!

Idetta ögonblick hordes en klappning.

— Min herre, bönföll uppsyningsmannen, herr greve, kan så er i himlens namn!

Gubben hade redan återfått sitt vanliga lugn.

— Stig in, sade han.

Brukets portvaktare visade sig, andruten och för-
färad.

— Herr Jean-Baptiste, sade han, det är åter denne
missdådare Mariol. Vi hade gifvit mig ett tecken att öf-
vervaka honom efter betalningen. Hans hustru vardar. För-
gäfvres bemödade hon sig att återhålla honom, förgäfvres vil-
le jag låna henne min handräckning; han slant oss ur
händerna som en öl; han åkallade alla djäflar.

— Ah! utropade Jean-Baptiste, jag skall återfinna
honom. Det är nödvändigt, jag vill det.

Och han skyndade ut.

Natten kom.

V.

Mariols ideal.

Framför bruket stodo ännu några grupper som half
förlorade sig i mörkret.

Två eller tre hustrar, hvilka varit nog lyckliga att på
träffa sina män på vägen till värds huset, återförde dem hem.

En stor frömmf minsann! en stor lycka på en betalningsdag!
Några andra, mindre omtlyckta, vände om sorgligt och
långsamt.

De tänkte på på veckolönen som var förlorad för familjen,
på egendomsherrn som hotade, på barnen som kauske hungret.

Stackars modrar! stackars hustrar!

När man sålunda såg den försvinnna i förlänet, skulle man
forgäfpes länkt för själar.

Mariolskan väntande, sittande på en utskjelnings i muren,
i en djupt begrundande ställning.

Jean-Baptiste gick mot henne; han frågade henne, hvad som
Chanté

Hon upplyfte hufvudet; men alltför nedtyngs och uppnörd för att ännu svara, visade hon blott sitt i dränkta ansigte.

Det var en helt ung kvinna, som måste ha varit vacker, som var det ännu, oaktadt lidandets prägel i hennes drag, oaktadt hennes magerhet, hennes blekhet.

— Ack! sade hon med britten stumma, det är slut! han ville ej. Jag besvor honom, jag återhöll honom, han stötte mig ~~ett~~ tillbaka, han skulle slagit mig. Det är ej mitt fel, Jean-Baptiste... det återstår oss endast, mina stackars små och mig, att öfverlämna oss åt fattigvården... Och jag, som så räknade på denna aftons sköna öfverraskning, jag som därpå gjorde mig en så stor glädje... Och den unga dammen, hvad skall hon säga?

— Tystnad, sade uppsyningsmannen, det är en hemlighet.

Sedan återtog han, i^o Mariolskan åter begynte gråta:

— Hov! Festen skall bli på ritaf, det vinn jag ej! jag afstår ej därpå, jag återvänder hem, min stackars fru Mariol och fortsatt med flyttningen. När allt var färdigt; han skall komma, jag svarar därför, skulle jag en måste bära honom till er på mina armar.

Hon hade stigit upp; hon aflägsnade sig, något återupplifrad af dessa uppmuntrande ord.

Jean-Baptiste, som hade styrkt henne, som följde henne med blicken, mumlade:

— Lyfva och goda varelse! Hon var så glad och lyck i går! Man sade, att hon ej var tjugo år. Sorgen har åldrat henne. Den skulle döda henne, och med henne hennes barn. . . Nej! Jag har lofat, att denna familj skulle blifva räddad; jag vill, att hon är lycklig.

Och han satte sig beslutsamt i gång.

Men hvar nu finna nymmeren, och isynnerhet hvar återför honom till färahuset.

I det ögonblick den unge uppsyningsmannen representerade för sig detta problem, drogs hans blick till det dubbla, röda och gröna, skenet, som kastades öfver Trottoaren, toras igenom de glänsande glaskulorna i ett apotek.

Jean-Baptiste var kund af apotekaren. Han inträdde, lät gifva sig ett sömngivande medel, och med flaskan i fickan märkte han boulevarden med stora steg.

Den yttersta boulevarden, boulevard du Combat; dess utsseende var ej mindre dystert än dess namn.

På ena sidan en ^{hög} enfoktrogmur, på den andra en lång rad

hyddor, de flesta rödfärgade, de andra i skrikande färger.

Några rekommenderade sig genom terrasser, lustparker, siamspel; alla genom tilldragande skylttar och genom stora synliga bokstäfer: Vin för 8 sous; vin för 6 sous; vin för 4 sous.

Hvilket vin!

Litet löngrö boota på boulevard de la Chouinette, såldes dränvin, mycket kryddadt; det var la cruelle. Vid Courtille tog man sig det sista glaset, alldeles fylt för tio centimes, och hvilket kastade de starkaste till marken. Själva skyltten vittnade därom:

Till fällan.

Under veckan stodo dessa gemena kyffer liksom försänkta i ett slags dröta lik de småttande reptilierna. De uppvaknade om lördagen, öppnade sina med två halvor försedda dörrar, besatte trottoaren med granis och bröskeln med sand. Det var betalningsdagen.

Där helt nära, i Paris eller distriktet gingo arbetarne att mottaga sin aflöning; de gingo att festa hela natten, fortsätta orgien ända till söndagen, för att åter begynna den följande dag.

Det var liksom ett fältslag, dit oupphörligt nya fi.

stärkningar ankommo, hvilka på rutern vägrade sina penningar, sin heder, sin halsa, sitt lif.

Beräkningar hade utvisat, att ^{grande usines} fjärdedelen afarbetade lönerna blef ~~en~~ värdshusens byte. Förgäfres hade utbetalning gen blifvit uppskjuten till måndag afton, man kalkulerade om måndag afton, man gjorde det om tisdag, då det ej var för en-
 gal än att förtä det nya reglementet.

Jean-Baptiste visste nästan med säkerhet, hvar han skulle träffa Mariol.

Värkligen hade han ej tagit mer än en femtio steg på boulevarden, innan han egentligen hans röst spjungande de-
 en refräng som då var på mooll:

Quand je veux boir du liquide à bas prix,
 vers la barrière je me mets en campagne
 la bouteille cont' deux sous moins qu'à Paris
 c'est tout profit; plus j'en bois, plus je gagne.

Detta slags ekonomi utöfvade Mariol vidlyftigt. Han hade redan druckit sin del af de många buteljer som voro de Tomme, men ännu på bordet, det vill säga de-
 talda. Han hade just förlorat dem på piken.

— Inge byta! skrek han; jag måste ha revanche!
 Hård, förbittring! jag håller på tre liter. Flum spelar emd.
 Nå! mina herrar, en man med god vilja!

Han stannade plötsligt med ögonen uppfärvade och munnen gapande.

Bland de närmaste åskådarna hade han igenkännt Jean-Baptiste.

Några skratt hördes.

— Flod! huru! det är ni, herr Jean-Baptiste!
stammade Mariol ännu helt förlägen.

— Jag måste tala med dig, sade uppsynings-
mannen kallt och kort.

— Här?

— Eller ute, hvilket jag föredrog.

— Jag ibidem.

Mariol gick och betalade sin räkning och skyndade
att uppkinna ^{Jean-Baptiste} ~~han~~ som redan gick nedåt kanalströ-
den.

Vid denna timme är detta en öde plats, och följ-
aktligen lämplig för intimare samtal.

Intet ord hade ännu uttalats. Uppsyningsman-
nen tycktes ha glömt sin följeslagare som, för att bibehå-
la sin fattning, blåste på en pipa med gällt ljud. Denna tyg-
nad tyngde honom mera än en föbräelse.

— Jean-Baptiste, begynte han slutligen, jag vet hvad ni tänker säga mig. Ja! ni har rätt, hundra gånger rätt, för tusan! Jag skulle ej bort glömma det goda ni ges oss, mina löften; men hvad vill ni, det är starkare än jag själf!

Jean-Baptiste betraktade honom noga.

— Du älskar ~~dig~~ ^{mer} dina barn, din hustru?

— Herre Gud! utbröt arbetaren med en hastig, upprigtig rörelse, icke mera älska dessa stackars englar...

Catherine! Åh! som så... Åh, låt, det skall synas er barnligt; det är kända emedan jag älskar dem som...

— Som du öfvergifver dem för dryckenskap! ifyll de uppsyningsmannen.

Charlot nedböjde hufvudet; men höjande det åter sade han:

— Låt mig tala med er fritt och otvungen. Det finnas saker som jag ej kan förklara mig. Vi skall kanske förstå dem bättre än jag, ni som har uppfostran.

— Jag hör.

— Se här. Då jag träffade Catherine och gifte mig med henne — det kan vara en fyra år sen dess — var hon en vacker flicka, frisk som en vår, liflig och snäll; men sedan föddes ett barn.

laga till en soppa och lappta kläderna. Därefter sover hon ~~ut~~ mattad af trötthet, skälfränd af kyla, några timmar en feberaktig sömn, och begynner åter följande dag vid soluppgången. Vid sådana göromål försvinna snart färgerna; kinden färvas, blicken slocknar, munnen glömmes småleendet. Ack! jag skulle geja min ena hand, om hon vore annorlunda! Efter arbetet vore det bra att återfinna ett litet snyggt hem, ett kort och glädt samtal, bullrande och smekande småttingar. Minna känna knappt sin fader. Min hustru har förlorat allt koketteri, all försorg om sig själf. Det är ej längre min Elthevine, det är Mariolskan, nästan en gumma. Slutligen: jag tveks ej i mitt kysse, jag skäms där och jag flyr det.

— Men, Olycklige...

— Olycklig, ja, ty jag har kämpat för att få det bra för dem jag älskar, men det är skibet, jag kan ej... jag kan ej draga oss därur! elände för alltid! Och ändå är det blott det närvarande. Hvilken framtid! Hvilken alderdom! Förstår ni nu? Det är med dessa idéer i mitt hufvud, det är med raseriet i hjärtet som jag hängifvit mig åt spelet; det ger mig glömska, yrsel... och jag drömmar då, em, dan jag ej kan vara lycklig annat än i drömmen.

Under det Mariol talade, fanns det hans ~~ansikte~~ ^{förfall}, i

hans ansigtsuttryck en så smärtsam öfvertygelse, en så slående uppriktighet, att den stackars gossen helt säkert talade sannt.

Jean-Baptiste, mera röd än han ville låta synas, höjde på axlarna och svarade.

— Du är en narr! Emellan du ej kan berusa dig med min, gör du det med ord.

— Och måkända äfven med Tårar, svarade arbetaren; men ni märker ej, att det blir natt.

Jean-Baptiste's hand tryckte Mariols:

— Lugna dig / vi skole se; jag vet nog att du ej är elak. Jag troo till och med att man hos dig skulle finna en energisk föllo; känsla.

— Helt säkert; men hvad vill tjénar det, då mitt ideal i alla fall ej skall realiseras.

— Du har då ett ideal, du?

— Precis som hvar annan. Åh! det är ej theaterfektion, skall ni veta. det är en stackars liten lycka värd ingenläng.

— Hvilken? Säg högt! Tala!

— Utan att dricka, aldrig! Men ni kan fråga af andra. Idag jag är berusad är jag liksom i ett somnambuliskt tillstånd och berättar saker sådana jag önskade dem. En dylik dag kan

Dräffa mig, höra mig... om det ej redan är gjort.

Ett smileende krusade uppsyningsmannens läppar.

— Tala, uppmanade han, och jag lofar dig vid detta
glas, vid detta värdshus där, att jag betalar ditt glas.

— Topp där! utropade Mariol; min strupe är torr
för tusan!

Han berinnade sig ett ögonblick. En mild vind susade i
poplarnas toppar; deras stora skuggor ritade mörka streck på
kanalens silfverkand och försvunno i fjärran i huset på släts-
ten. Här och där med några mellanrum sjöng en segsa.

— Antagom, började Mariol, antagom att en fée möter
~~mig~~ på min väg... ni vet, Jean-Baptiste, liksom i sagorna...
en fattigdom som ej kan skaffa en vrisknippa... Jag hjälper
henne och, krak, så förvandlas hon och står där med sitt spö i han-
den. "Hvad kan jag göra för dig, min gosse?" Jag skudenar att
svara henne. "Rädda Catherine och mina barn ur elän-
det!" Hon frågar mig ^{hvar} om erfordras därför. — En femti-
hundrapranses sedel. — Hvad skall du göra med den? — Först
och främst skulle jag betala min skulder, därpå skulle
jag hyra det lilla huset, som man just byggt där nere vid
kullarna.

— Jag känner till det, sade Jean-Baptiste.

— Värkligen! antropade Mariol, det med gröna fönsterkur-
kor och en litet trädgård!

— Ja.

— En trädgård, det fattas värdhuset. Vid inträdet ett
stort kök, där man äte. I bakgrunden tvänne kamrar: bar-
nens och vårt. Jag ställer dit allt som behöfs, inga lyx, min
goda fée, men linne. Ungarna sät klädda, och deras moder lika
så. Allt som fanns i skåpet. Då vi gifte oss: hennes gamla gri-
settygstyrel. Mycket snart skulle hon blifva sirlig och natt
där nere. Jag ser henne härifrån ... hennes friska färg har åter-
vändt. Hon är liflig och glad, hon smiler, hennes ögon glänser;
det är ej mera Mariolskan, det är Catherine. Söddag, Ca-
therine! Åsk! hvad jag älskar dig! Jag skall ej mera låta
dig återfalla i sländet, se så! Nu skall jag roa mig i mitt
hem, mitt hus. ... Huset, familjen, se där lyckan!

Mariol hade värkligen berusat sig af sitt ideal. Han hade
mer sig, beslutsam, tapper och stolt. Alla goda tankar, alla
ädel förhoppningar återpollade sig i hans ansikte. Han såg det
han berättat ^{utspelt}; han skulle göra det han lofvade.

Men olyckligtvis var ej Jean-Baptiste någon fée och det,
nöl var blott en drinkare.

Plötsligt afbrytande sig ^{inbrottade} ~~sade~~ denne i en helt annan ton:

— Se där är värdshuset! Har jag också inbillat mig att ni lopat mig en butelj:

— Låtom oss inträda, sade Jean-Baptiste.

De togo plats under ett nät, och Mariol fortsatte att pladdra i det han drack. Jean-Baptiste skänkte i.

I det första glaslet hade denne slagit det narkotiska med let. Mariol hade intet märkt.

Emellertid klagade han snart öfver en egenbomlig tyngd i hufvudet. Han hade behof af luft; man utträdde.

Hans ord blefvo orediga, hans ögonlock stöto sig mot hans vilja, hans ben gapo efter. Han ville sätta sig på en dikens kant. Några ögonblick senare lutade han sig mot vällen, djupt insomnad.

I en menniska, ej ett ljud.

Jean-Baptiste lyfte Mariol på sina skuldror, och tagande af öfver fältten bar han honom bort.

Stor var Mariols öferraskning, när han följande morgon vaknade.

Han hade soprit i en god säng: nytt täcke och förkonligt hvita lakan.

Hvita voro också fönstergardinerna, ^{mellan} ~~genom~~ hvilka

en solstråle framträngde genom de klara ritorna. Skåpet och Toaletten af fernissadt valnöt; spegeln, de med helm fyllda stolarna, blomppappret, taket, spjutna golvet, allt var obfläckadt; aut gladda blicken.

Mariol nöj sig; kanske drömde han ännu.

Men nej! nej! allt detta var verklighet.

Han steg upp och sökte sina gamla klädesplattor som han bar aftonen förut.

I deras ställe syntes en praktlig ^{arbets}kläddel nyss utgången ur skräddarens hand.

— Ah hä! men jag har då misslagit mig på ~~porten~~, mumlade han. Jag känner ej mera igen mina fraser. Allt det där är ej mitt. Låtom oss slå mö att ingenting passar mig.

Han skulle förbratt; allt var efter hans vänt och passade honom som en handske.

— För f-n! utropade han, jag är då förblindad? Hör hit, Mariolska!

Ingen svarade, ingen kom.

— Catherine!

Dörren öppnades, Catherine inträdde.

Ja, det var verkligen Catherine. Af Mariolskans gråstod in. Det annat än en smula blekhet. Sin fina vrist hade hon

Återfått i en klädning af nytt indiskt tyg. Hennes vackra hår, behagfullt glättadt, var inhöljdt i en nätt mössa af en bländande hvithet. Hon var liflig, munter, ung; hennes ögon glänste och Tänderna likaså; Det var Catherine, grisetten, Catherine, förtjuserskan.

— För tusan! utropade hennes man, men det är då vårt slände som var en villa. Det är ejllets ej fyra år som vi äro gifta! Det var i går...

— Tök! svarade Catherine, ser du ej våra barn!

De anlände, den stora gossen på tre år, den lilla flickan som gick med svärighet, snygga och nätt upputsade båda två, hvardera med en leksaki handen.

— Det där, min afkomma, sade Marius näst. Men jag hade lemnat dem som små släckare och återfinner prins-smättningar.

— Du tänker väl ej förneka dem? sade Catherine, sättande dem i hans armar.

I Kapp omfamnade och senekte de Marius.

— Ah! jag igenkänner dem på deras kyssar; men äro de ej söta! Jag trodde dem, på mitt hedersord, icke vara så väl lyckade! pladdrade den lycklige fadern, skrattande och gråtande på en gång.

— Nog, nog, återtog modern, jag har låtit dig sova ända till klockan nio, ty du tycktes mig i går vara en smula trött. Men nu är uthvilad; man måste gå till fabriken. Men låtom oss först frukostera!

Hon stötte sin man till matsalen.

Detta rum tjänade också till kök. Allt andades där ordning, omsorg, till och med eftersträfvaren efter ett fullständigt hushåll.

— Hvor är vi? frågade Mariol, med och med förundrad; men hvad är då detta för en koning?

— Hvad! svarade Catherine, du minnes då ej detta lilla hus med, som du så fängelsfullt betraktat.

— Jo visst, för tusan ... men, ack!

— Gläds; vi hafva inflyttat dit i går afton.

— Bah!

Mariol sprang till tröskeln och såg ut.

Det var verkligen hans tankars tillbedda koning, och gifven af en liten trädgård insluten af en häck, men ännu i sin linda.

— En trädgård? min trädgård! utropade Mariol. Ah! det är jag som där skall plantera liljor och rosor! Men säg mig, Catherine, är du riktigt säker på, att vi här äro hemma?

ma hos oss.

~~Å~~ chedelst femti écus för hyran; det är litet dyrt.

— Ah nej! Jag skall arbeta strängt och aldrig mera förgå mig. Aldrig mer, nu då vi hafva ett värdligt hem, Catherine och då jag kan göra dig lycklig genom mitt arbete.

Den stackars kvinnan hade svårt att återhålla sin glädje. För att visa sig lugn, hade hon afläckt Soppskålen; hon påfyllde assietterna.

De båda smättingarna, sittande redan på ~~Siss~~ höga stolar, uppgåfva små glädliga skrik och skramlade med sin tesked.

Chamme tog plats emellan dem; gnappa milt emot.

— Ack, Catherine, min goda Catherine! sade han, jag litar mig ledas; jag vågar ej fråga dig, gröra vid någonting af fruktar, att allt skall försvinna. Men jag tillstår förvandlingen och jag hoppas att den nu är fullständig, dock, det som mest af alltsammans skall förändra sig, förbalka sig, det är Mariol. Det tyckes mig att omskapningen redan börjar. Se mig, se mig, Catherine, in i ögonen, blir jag ej en annan människa?

Han sade sant.